

EN LEGEND HAR GÅTT UR TIDEN... Minnesruna över Sigbritt Therner - Martinusvän sen 50-talet

(14/7 1915 – 20/9 2009)

Pia Hellertz (2009) ¹

Hon strålade av ljus och kärlek. Hennes ögon lyste när hon talade om Martinus kosmologi, om Kosmosgården och om framtiden. Hon förmedlade alltid en bild av vitalitet och engagemang. Det var inte lätt att se att hon egentligen alltid kände sig oerhört trött och att hon har varit sjuklig och svag större delen av sitt långa liv. Nu har hon äntligen fått komma till vila, något hon längtat efter i många år.

Sigbritt Therner fyllde 93 år den 14 juli år 2008. Hon började under det senaste året att höra dåligt. Hon orkade inte längre med några längre diskussioner på telefonen. Vi talades vid minst en gång i veckan under många år och jag fick förmånen att samtala om många intressanta frågeställningar med henne. Hon höll sig alltid aktuell om det som hände inom ”Martinus-rörelsen” och läste böcker och artiklar ända till slutet. Hennes vänner höll henne informerad och diskuterade bland annat frågor omkring Kosmosgården med henne. Sigbritt var en fascinerande människa, med ett brokigt liv och en aldrig sinande önskan att söka sanningen, förmedla den och själv försöka leva efter det hon upplevde vara rätt och sant.

Martinus genomsyrade hennes liv och hem

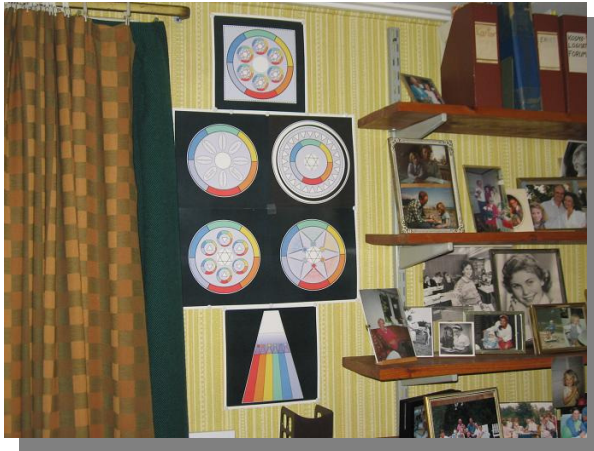
Vi Martinusvänner samlades ofta i vardagsrummet i hennes lilla stuga på Kosmos. Hon köpte fastigheten 1951 och levde där till 2008, då hon av hälsoskäl flyttade till Käpplanda Gärde, ett serviceboende i Skövde. Sigbritt kom att trivas där. Hon träffade andra människor, fick omsorg och kände sig trygg. Men hon saknade människor att diskutera livsåskådningsfrågor med. De gamla omkring henne var inte intresserade. På Kosmos kunde det bli ensamt de långa vintrarna när det inte var några kurser på Kosmosgården.

Här är Max Käck
och hans sambo
på besök på
hennes födelsedag
år 2005.
Jag fotograferar.

¹ Artikeln är en omarbetning av en artikel jag skrev i Ny Kultur 1995, när Sigbritt fyllde 80 år. Den skickades ut till Martinusvänner efter hennes bortgång.

Sigbritts hem var genomsyrat av Martinus. En del av detta lyckades hon få med sig till servicehemmet. På en vägg hängde ett vänligt fotografi av Martinus signerat av honom själv. På en annan hängde huvudsymbolen som någon målat som gåva till Sigbritt. Även den har signerats av Martinus och tillägnats Sigbritt av Per Bruus-Jensen, den ”Martinuslärjunge” som Sigbritt har haft närmast samarbete med genom åren. Sigbritt har översatt Pers ”Projekt Liv”² till svenska tillsammans med Tage Mattsson. I bokhyllan stod naturligtvis Martinus’ samlade verk samt en hel del andra böcker, bland annat Per Bruus-Jensens omfattande produktion.

Per Bruus
Jensen

Sigbritts fotohylla och vägg med
Per Bruus Jensens symboler

Sigbritt var färgstark

Sigbritt hade ofta starka och glada färger. När hon kommer farande i sin permobil med sin klarröda basket, sin lika klarröda jacka och sina lejongula långbyxor lystes omgivningen upp och man konstaterade att skönhet var oberoende av ålder.

Sigbritts hem på Kosmos
sen 1950-talet

Sigbritt brukade berätta om när Martinus kom på besök på Kosmosgården år 1965 och han skänkte flaggan till Stiftelsen och den hissades för första gången utanför Danmark. När han höll sitt tal sa han: *"Här skall uppstå en skola dit folk kan komma och lära känna de höga analyserna, på samma sätt som vi har det hemma på Institutet i Danmark."* Det var den 19 juni 1965.

---

² Per Bruus Jensen har år 2012 kommit ut med en nyttgåva av *"Projekt Liv – Om evolutionen som et guddommeligt eksperiment i støv og ånd"*.

Kosmosgården i Varnhem

Berättade om sitt liv

Sigbritt berättade vid några tillfällen med sin spröda, kärleksfulla röst om sitt liv. Dels inför min intervju till artikeln i Ny Kultur 1995 och dels inför min videokamera när hon fyllde 90 år (den videokassetten finns på Kosmosgården för intresserade att lyssna på). Trots sin ålder var hon mycket klar i tanken och hade ett förvånansvärt gott minne när det gäller årtal och detaljer. Först de senaste två åren upplevde hon själv att minnet svek henne.

Sigbritt härstammade från Kalmartrakten. Hon växte upp på Högalids Folkhög- och lantmannaskola utanför Kalmar. Hennes far var agronom och lärare på skolan. Modern var ”bondflicka utan vidareutbildning”. Fadern uppfostrade sina tre barn mycket strängt. Han var anhängare av den då utbredda uppfostransteorin att barn skulle kuvas och disciplineras. Modern däremot var ”en blid och vänlig kvinna, som kände sig ensam bland de fina lärarfruarna”.

Medan Sigbritt gick i flickskolan fick hon som 14-åring polio. Hon hade då varit svag och mycket trött en längre tid. Polion ledde till att hon blev förlamad i ögonen och i benen. Ögonen förbättrades efter några dagar och benen blev bättre efter träning, en metod som då var rätt ny. Efter ett år var hon blev fysiskt återställd, men tröttheten hängde kvar och har sen gjort det hela livet. Hon har mycket ofta varit sjuk, haft reumatisk feber ett par gånger, bältros och flera andra sjukdomar. Ofta har hon frågat sig varför just hon skulle drabbas så hårt. Hon har alltid haft en djup och brinnande längtan efter att vara frisk och stark och få arbeta som lärare. Hennes försök till förklaring var: *"Jag var väl narkoman i mitt förra liv förstås. Jag får väl bygga upp nu vad jag förstörde då."*

Men även om kroppen blev klen så var hennes intellekt desto mer utvecklat. Sigbritt tyckte mycket om att studera. Hon hade lätt för sig. I synnerhet älskade hon matematik, fysik och kemi och ville bli lärare i dessa ämnen, men p.g.a. sina dåliga hälsa valde hon att bli folkskollärare.

Fostermor vid 25 års ålder

25 år gammal fick hon en fosterdotter, Lisl, som då var 7 1/2 år och kom från Österrike. Vid den tiden sände judiska familjer iväg sina barn för att rädda dem från förintelsen i koncentrationslägren. Sigbritt var medlem i IKFF, Internationella kvinnoföreningen för Fred och Frihet, som engagerat sig i judarnas situation och ville rädda så många som möjligt undan döden i lägren. Svenskar fick anteckna sig för att ta emot judiska barn. Sigbritt och Lisl brevväxlade med "Mutti", Lisls mor, ett par år tills breven upphörde. I sista brevet meddelade "Mutti" att hon skulle ut på en lång resa. Sigbritt visste vart den resan skulle gå, men inte barnet.

Jag hade turen att få träffa Lisl under min vistelse på Varnhem en sommar. Hon är också en färgstark, intellektuell, charmerande kvinna med tankar och idéer som är mycket radikala när det gäller pedagogik. Hon arbetade som rektor innan hon pensionerade sig. Genom Sigbritt fick hon grunden till sin undervisningssyn. Lisl var med på det radikala 70-talet, när förändringens vind blåste genom utbildningsvärlden, när aktivitets- och frigörande pedagogik stod på programmet. Sigbritt sysslade med aktivitets- och progressiv pedagogik redan i slutet på 30-talet, starkt inspirerad av en grupp folkskollärare, pionjärer för aktivitetspedagogiken i Göteborg. Redan under sin utbildning på seminariet fick hon kontakt med dem, och använde sen aktivitetspedagogik i arbetet med skolbarnen. Lisl hade Sigbritt som sin lärare i tre år och berättar, att Sigbritt arbetade med dem i grupper, att de fick undersöka själva och söka sin egen kunskap så långt det nu kunde göras med hemmagjorda läromedel och dålig tillgång på böcker.

Jag träffade också Lisl i samband med Sigbritts begravning år 2008.

Livslång kamp för bättre hälsa

Sigbritt led ofta av djupa depressioner i ungdomen. År 1941 blev hon vegetarian för att försöka lindra sin reumatiska feber, som hon då drabbats av för andra gången. Hon arbetade som lärare men var då och då tvungen att sjukskriva sig. En läkare som trodde på henne sjukskrev henne för en längre tid och uppmuntrade henne att resa till England för att få miljöombyte. Där hamnade hon dels hos en kväkarfamilj och senare hos en äldre dam i 80-årsåldern som utvecklat ett kompostpulver, en förenkling av antroposofernas komposteringsmetod. Sigbritt beskriver den gamla damen som "full av kärlek och glädje". Hon började tala med Sigbritt om reinkarnationen, om "Mästarna", om den "andra sidan" och berättade att hennes syster var medium, d.v.s. hade kontakt med den andliga världen. Sigbritt, som uppfostrats i en traditionell kristen syn, men som i många år varit kritiskt mot den, blev orolig. Hon berättar att hon intensivt bad till Gud: "*Visa mig om jag ska öppna mig för detta!*" Hon säger att detta var första och enda gången i livet som hon upplever sig ha fått bönsvär i form av en "röst", av ord. Den sa "*Ser Du inte att det är kärleken som talar*". Och det såg Sigbritt. Här lades grunden till det som skulle leda Sigbritt resten av livet, till Martinus kosmologi. Men hon berättade att hon blev besviken när hon förstod reinkarnationens konsekvenser och tänkte: "*Nej inte en enda inkarnation till, det står jag inte ut med.*" Men hon insåg så småningom att reinkarnationen istället innebar ett stort hopp, en framtidstro och nya möjligheter.

Grundade verksamheten i Kosmos

År 1950 hade Sigbritt kommit i kontakt med Martinus kosmologi. Den första boken var "*Pingstglans över livet*". Hon blev "helt betagen" och genom en "kär vän", Sture Emby, fick hon beställa *Livets Bog*. Den kom på försommaren 1951. Samma år i augusti köpte hon Hälsokolonin, sedermera Kosmos Feriehem, numera Kosmosgården eller Kosmos Kollektiv, som delägarna kallar fastigheten. Gården ägs idag av en ekonomisk förening i vilken ett 20-tal personer och grupper har andelar och där Martinusvänner ingår i styrelsen.

Sigbritt orkade inte med sitt arbete som lärare och trodde att hon lättare skulle kunna sköta verksamheten på ett hälsohem. Här drev hon kurser i kompostering, avspänning, vegetarisk matlagning och andra ämnen som låg henne varmt om hjärtat. Men först och främst var det Martinus kosmologi hon ville förmedla. I början var det hon själv och Sture Emby som höll föredragen om Martinus tankar. Den praktiska hjälpen fick hon av några medarbetare, främst en kokerska och hennes man.

Gudomen har det inte lätt...

Ett stort problem under alla år har ekonomin varit. Hon ställde sig själv ofta inför frågan: "*Vad är Guds vilja? Ska jag ge upp eller försöka fortsätta?*" Sigbritt försökte sälja feriehemmet vid ett par tillfällen, men i båda fallen hände något som hindrade försäljning. Martinus sa en gång några ord till henne, när hon talade om dessa svårigheter med honom, vilka sen har blivit både henne och andra till stor hjälp:

"Det är naturligt att det ska vara svårt. Gudomen kan också ha det besvärligt, när nya tankar ska materialisera sig på vårt klot. Det är ju så få ännu, som är mottagliga för dessa tankar, och de är som regel ej rika."

Både Martinus, Erik Gerner Larsson, Mogens Möller och Per Bruus-Jensen höll genom åren föredrag på Kosmosgården. Numera står det Kosmos på busshållplatsens skylt och på de vägvisare som vägleder besökare.

Hösten 1964 besökte Martinus och Per Bruus-Jensen Kosmos Feriehem. Man planerade för en nybyggnation och året efter skänkte Martinus flaggan till den nya stiftelsen. Verksamheten med sommarkurser pågick under 6 år. Sen gick det inte av olika skäl att genomföra längre. Huvudbyggnaden såldes till den ekonomiska föreningen Kosmos Kollektiv och under 70- och 80-talet har det i huvudsak bedrivits studiecirklar, samtalsträffar och en del helkurser. Redan på 70-talet höll bl.a. Max Käck och Sigge Westerlund kurs. Per Bruus-Jensen och Viljo Mentu med flera höll en del kurser på 80-talet.

90-talets undervisning på Kosmos

Vi som fick vara med på 90-talet är naturligtvis innerligt tacksamma för att Sigbritt hållit ut och kämpat vidare med Kosmosgården. Där fick vi möjlighet att under några alltför korta sommarveckor fördjupa oss i Martinus analyser.

År 1991 startade Informationscentrum för Martinus kosmologi i Göteborg, den s.k. "Göteborgsgruppen", d.v.s. Max Käck, Harald Berglund, Ingmar Fridell och Claus Möller undervisningsverksamheten på somrarna på Kosmosgården.

Jag älskar perspektiv i mina försök att förstå historiens gång. Sigbritt köpte Hälsokolonin 1951, d.v.s. samma år som Max Käck (f.d. ansvarig utgivare för Ny Kultur) föddes. Hon blev vegetarian, 1941, samma år som jag föddes. När jag berättade det för henne sa hon: "*Ja, jag är gammal.*"

2000-talet

Under senare år har Ulf Sandström, Magdalena Rosell, Harald Berglund, Susanne Berglund, Gunnar Carlsson, Claus Möller och många flera genomfört och genomför kursveckor på Kosmosgården.

Vår gemensamma vision

Sigbritt drömde alltid om framtiden. Visserligen sa hon ofta att hon nog inte skulle leva så länge till. Sen jag lärde känna henne år 1992 sa hon det. Men hennes livsgnista och vision var alltför stark och hon var alltför nyfiken på vad som skulle hända i morgon eller nästa vecka eller nästa år för att hon skulle vilja lämna oss. Vi ville utveckla ett center, en helårsskola på Kosmosgården. Dit skulle studerande kunna komma och bo, studera analyserna, diskutera, träna sig i att själva hålla föreläsningar och kurser, forska omkring Martinus och hans analyser och överhuvudtaget i lugn och ro få möjlighet att fördjupa sig när det gäller kosmologin i en underbar miljö och i en kärleksfull, stimulerande atmosfär. Sigbritt, vi får ta itu med det i nästa liv! Tack för allt Du gjort och lagt grunden till och som vi idag får glädjas och njuta av. Vila i frid! Stor kram!

